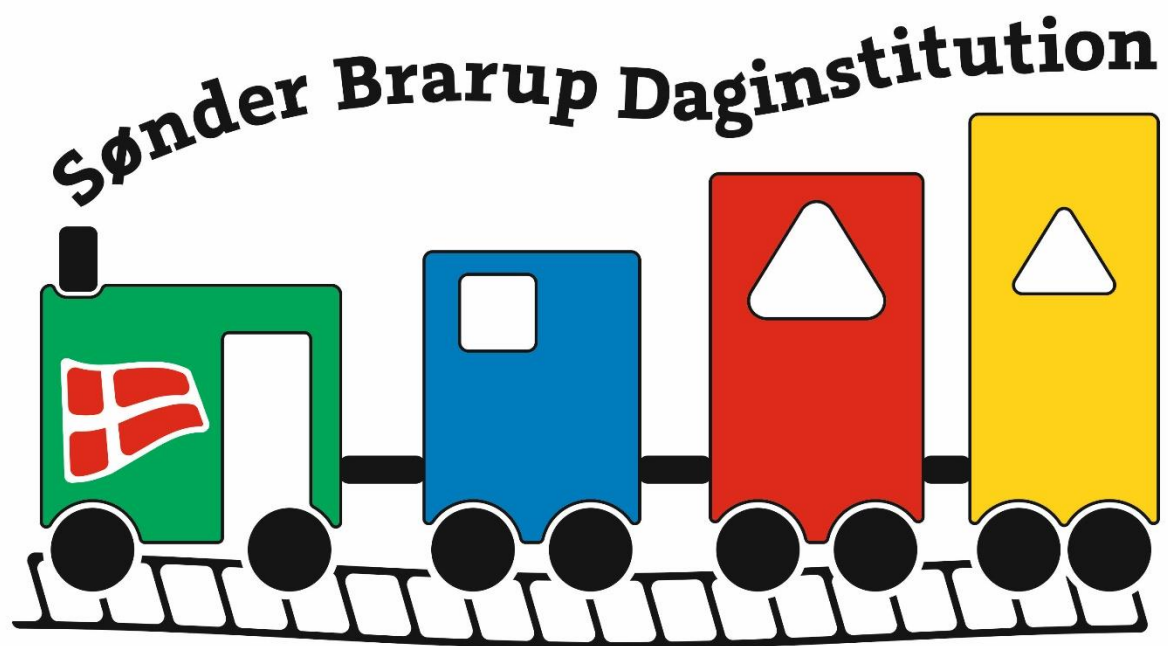

Raiffeisenstr. 25

24392 Süderbrarup

[Tel: 04641-970366](tel:04641-970366)

www.soenderbrarupboernehave.de

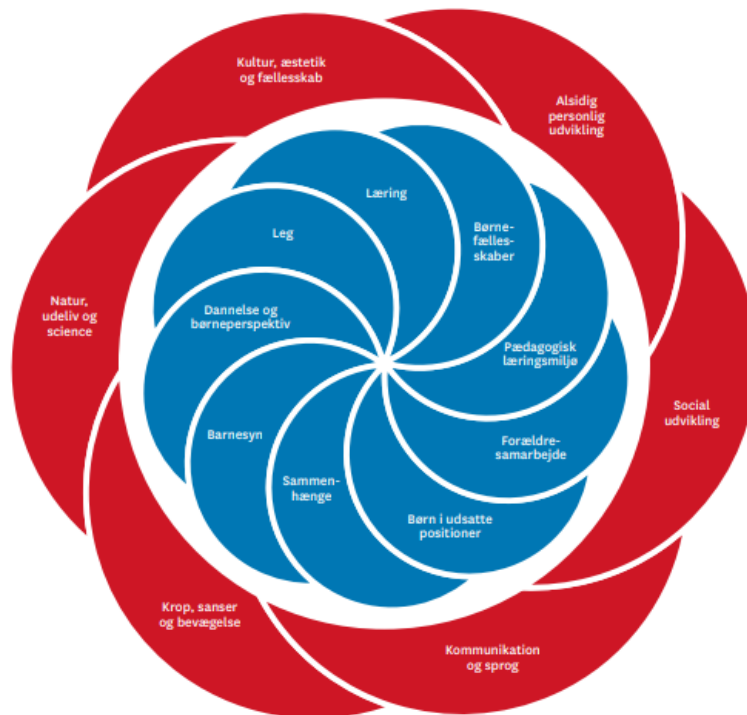
Virksomheds- og læreplan

2022/2024

Indholdsfortegnelse

Rammen for udarbejdelsen af vores virksomhedskoncept	2
Børnehavens værdigrundlag	2
Børnehavens målsætning	3
Fakta om børnehaven	4
Barnets opstart i børnehaven	5
Overgange og førskolen	5
Det brede læringsbegreb	6
Læring og dannelse	6
Digitalisering som del af den almene dannelse	8
Det daglige pædagogiske arbejde	8
Vores børnesyn og børneperspektiv	9
Børns leg	10
Trivsels- og beskyttelseskoncept	10
Børn med særlige behov	11
Dokumentation og evaluering	11
Forældresamarbejde	11
Sundhedspolitik	12
Kostpolitik	12
Søvnpolitik	13
Personalesamarbejde	13
Samarbejdsrådet	14
Den nye styrkede læreplan	14
Læreplanstemaerne	14
Alsidig personlig udvikling	14
Social udvikling	15
Kommunikation og sprog	16
Krop, sanser og bevægelse	17
Natur, udeliv og science	17
Kultur, æstetik og fællesskab	18
Årsemne 2022-2024: Børnefællesskaber	19

Rammen for udarbejdelsen af vores virksomhedskoncept

(Børne- og Socialministeriet, 2018)

Ifølge den danske dagtilbudslov skal alle danske dagtilbud arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan. Læreplansblomsten omfatter alle emnerne, der er forpligtende at beskæftige sig med i alle danske dagtilbud. I vores virksomhedskoncept inddrager vi løbende, hvordan vi arbejder med emnerne i vores pædagogiske hverdag.

Børnehavens værdigrundlag

Velkommen til Sønder Brarup Børnehave!

Dette virksomhedskoncept giver et overblik over det pædagogiske arbejde i vores institution. Konceptet er udarbejdet af medarbejderne i Sønder Brarup Børnehave og henvender sig til forældre, samarbejdspartnere, myndighederne og andre interesserede. Sønder Brarup Børnehave hører under Dansk Skoleforening for Sydslesvig og vores overordnede målsætning er at drive dansk pædagogisk virksomhed, formidle dansk sprog og kultur og forberede børnene til en dansk skolegang.

Børnehavens målsætning

Vores mål er at arbejde ressourceorienteret.

Vi lægger vægt på, at:

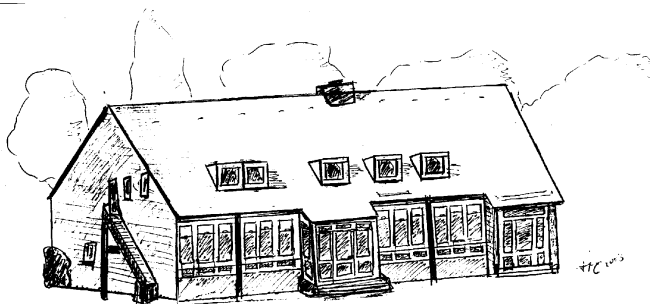
- ❖ skabe tillid og tryghed
- ❖ udvise empati
- ❖ give omsorg
- ❖ være nærværende
- ❖ styrke barnets selvværd og selvtilid
- ❖ kunne rumme forskellighedens muligheder og fremhæve styrkerne
- ❖ bevare barnets individualitet

Leder	Bente Jürgensen 37 timer	
Pædagoger	Sarah Meyer 37 timer Julia Alexander-Bazyar 37 timer Rieka Witt (souschef) 37 timer	
Medhjælpere	Claudia Heymes 38,25 timer Sabine Sørensen 38,25 timer Mariska Rode 35 timer Cornelia Ehlers 32 timer Basis institution for netværkspædagog Jonas Simoneit 24 timer	
Pedel	Kaj Jacobsen	
Rengøring	Eksternt firma	
Støttepædagog	Diakonisches Werk	
Netværkssekretær	Carmen Timm	
Samarbejdsråd	Forældre: Katharina Schürmann Karina Leichle Ines Riedel Sonja Karberg Julia Errens	Personale: Sarah Meyer Cornelia Ehlers Leder Bente Jürgensen

Livslang læring er et centralt grundlag for fremtiden i vores samfund og derfor er den tidlige indlæring en god forudsætning for senere læring. Her har vi som institution en vigtig funktion sammen med forældrene. Vi er fælles om denne tidlige læring og danner dermed et godt grundlag for fremtidige udfordringer. I loven fra "Ministerium für Bildung" har man udgivet "Leitlinien zum Bildungsauftrag von Kindertageseinrichtungen", hvor der bliver stillet krav om at skrive læreplaner i daginstitutionerne og dokumentere arbejdet med målet læring. Dansk Skoleforening for Sydslesvig har udarbejdet en overordnet målsætning for Pædagogiske Læreplaner, som vi følger ved udarbejdelse af vores læreplan. Den 01.01.2012 trådte "Bundeskinderschutzgesetz" i kraft. Loven skal være med til at sikre børnenes tarv og trivsel ved at udøve et forpligtende samarbejde mellem alle parter.

Fakta om børnehaven

Sønder Brarup Børnehave er oprettet i 1952, og hører under Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. Vi holder til i Raiffeisenstr. 25 i 24392 Sønder Brarup og er nabo til den Danske Fællesskole. Efter at børnehaven i 1963 blev udvidet for første gang, gennemgik institutionen i 2003 en grundig renovering og en total ombygning. Dette gav os de fysiske rammer, som skulle til for at kunne gennemføre pædagogisk arbejde, der svarer til nutidens krav og regler. Børnehaven er normeret til 59 børn, som er fordelt på 2 aldersopdelte grupper og en familiegruppe. Børnehavens åbningstid er fra kl. 7.30 til 14.30. Vi har en udvidet åbningstid fra kl. 7.00 til 15.00. En børnehaveplads koster 198,10 € per måned og en plads til et barn, der er under 3 år koster 203,00 € per måned. Forlænget åbningstid (8 timer fra kl. 7.00-15.00) koster for et barn over 3 år 226,40 € og 232,00 € for et barn, der er under 3 år. Vi er et uddannelsessted for pædagogstuderende fra seminarierne i Danmark.

"Larvegruppen" (de yngste børn) holder til i stueetagen. Gruppen, der hører hjemme på 1. sal i børnehaven, er "Kokongruppen" og de ældste "Sommerfuglene" holder til i et fint lokale på skolen. Grupperummene er indrettet efter børnenes alder, behov og læringsstile. Hver gruppe har en fast pædagog og medhjælper tilknyttet. Sommerfuglene har deres eget lille udeareal ved grupperummet

og så har vi en stor legeplads, som vi alle bruger til dagligt ved børnehaven. Derudover har vi rig mulighed for at bruge skolens udeareal og nærområdet i Sønder Brarup.

Barnets opstart i børnehaven

Inden barnet starter, holder den ansvarlige stuepædagog en samtale om tilvænningsforløbet. Her tilbyder vi hjemmebesøg for at etablere en god kontakt og relation til den nye familie. Nogle dage inden barnet starter hos os, vil familierne komme på besøg for at lære institutionen og os at kende. Således kan barnet vende sig til de nye fysiske rammer, de mange nye børn og voksne. Når tilvænningsforløbet starter, er forældrene med de første dage. Efter nogle dage ser vi, hvordan barnet trives. Hvis vi mærker, at barnet og forældrene er åbne over for os og den nye situation, beder vi forældrene om at gå og komme tilbage efter aftale. Det er individuelt fra barn til barn, hvor længe tilvænningen varer. I tilvænningen vil der være en forventningsafstemning med stuepædagogen, som vil spørge ind til barnets rytme og hvor det er i dets udvikling. Det er vigtigt, at forældrene oplyser, hvis der er forhold, der kan have indflydelse på barnets trivsel som eksempelvis en fødselsdepression, for tidlig fødsel, hvis barnet har allergi eller andet relevant. Vi lægger stor vægt på at være i daglig dialog med forældrene omkring barnets dag både i hjemmet og institutionen. Tre måneder efter opstarten i børnehaven vil stuepædagogen invitere forældrene til en samtale, dels med fokus på, hvordan barnet trives og hvordan forældrene har oplevet tilvænningen. I forhold til opstarten i den aldersintegrerede gruppe har vi udarbejdet en tilvænningspolitik, så vi i samarbejde med forældrene får skabt optimale rammebetingelser for en god opstart.

Overgange og førskolen

Vi har gjort os mange tanker og overvejelser omkring det at skabe en god overgang, således at børnene oplever sammenhæng og tryghed ved skift. Når børnene skifter gruppe, sørger vi op til skiftet for at komme på regelmæssige besøg i den nye stue for at lære det nye personale og de nye kammerater at kende og de besøger barnet i den aktuelle gruppe. Børnene ses også regelmæssigt ude på legepladsen. Her er der også mulighed for at kunne danne nye relationer inden gruppeskiftet. Derudover planlægger vi fælles aktiviteter. De ansvarlige pædagoger holder afleveringssamtaler. Hertil er der udarbejdet et skema, hvor vi kommer rundt om hele barnets udvikling. Vi tilbyder forældresamtaler ved gruppeskift. Således kan forældrene følge barnets udvikling og støtte barnet i de nye udfordringer. Vores ældste børn holder til på skolen. Det giver de bedste forudsætninger for en god og tryk skolestart, ved at børnene møder skolens personale og kender til de fysiske rammer på skolen. Vi samarbejder med skolen og planlægger fælles forløb og møder i forbindelse med Skoleforeningens Årshjul. Derudover bruger vi det pædagogiske læringscenter (PLC) og

skolebiblioteket for at læse, låne bøger og for at få læst op af skoleeleverne. Førskolebørnene laver førskolearbejde to gange om ugen for at blive klædt på til skolegangen. Vi arbejder på at få et tættere samarbejde med Mårkær Børnehave, da deres børn bliver indskolet sammen med vores børn, siden Strukstrup Skole blev lukket ned i 2019.

Det brede læringsbegreb

Barnets kropslige, motoriske, sociale, emotionelle og kognitive læring er vigtige elementer i vores daglige pædagogiske arbejde. Vi arbejder didaktisk ud fra et bredt læringssyn. Vi skaber læringsmiljøer hele dagen og udnytter de fysiske rammer både ude og inde. Der er muligheder for stille og vilde lege. Materiale og legetøj organiseres og gøres tilgængeligt, så det inspirerer til leg og aktiviteter. Børnenes læring fremmes ved at blive udforsket, ved at slippe fantasien løs og ved at turde at fejle. Børn lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer og ved at eksperimentere med materialer og gøre opdagelser. Vi støtter, guider og udfordrer børnene i spontane og planlagte situationer i form af leg, aktiviteter og rutiner. Vi skaber alsidige, inddragende og trygge pædagogiske læringsmiljøer, der fremmer lysten til at lære og opleve endnu mere. Trivsel og læring hænger sammen. Vi voksne skaber læringsmiljøer, som er trygge, inspirerende og hvor alle børn med deres individuelle forudsætninger kan deltage. Børnene skal opleve plads, tid og ro. Læring foregår hele dagen, også i rutinerne og på tværs af børnenes arenaer, derfor er forældre og nærmiljøet aktive medspillere og aktører i forhold til børns læring og dannelse.

Læring og dannelse

Centralt for vores daglige arbejde i Sønder Brarup Børnehave er det pædagogiske læringsmiljø og et bredt læringssyn, som danner rammerne for børnenes udvikling. Gennem leg, planlagte vokseninitierede, spontane og børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver vi børnene mulighed for at trives, danne, lære og udvikle sig. For at sikre barnets trivsel og læring, tager vores pædagogiske læringsmiljø hensyn til børnenes perspektiv og deltagelse. Vi understøtter og fremmer børnefællesskaber, børnegruppens sammensætning og børnenes individuelle forudsætninger i dagligdagen på en relevant måde. Sønder Brarup Børnehaves værdisæt og praksis tager afsæt i de centrale elementer i det pædagogiske grundlag og arbejder bevidst og målrettet med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Helt konkret inddrager vi strukturelle faktorer som f.eks. personalets individuelle styrker og færdigheder, børnegruppernes størrelse samt fysiske rammer med henblik på et empatisk samspil mellem såvel børn som voksne. Vores pædagogiske læringsmiljø defineres gennem forudsigelige og genkendelige rutiner, som giver børnene tryghed og

sikkerhed i deres hverdag. Vi lægger op til at skabe udfordrende dialoger og situationer, som hjælper børnene med at forstå og takle hverdagens udfordringer. Vores læringsmiljø skal sikre, at leg, aktiviteter og rutiner varetages ud fra et børneperspektiv med hensyn til den enkeltes behov. Vi arbejder ud fra læringsteorien zonen for nærmeste udvikling fra Lev Vygotskij. I den inderste cirkel befinder sig alle de kompetencer og færdigheder, barnet allerede har tilegnet sig. Det kan i kokongruppen betyde, at barnet selv kan klare at tage sko og jakke på og selv kan løse små konflikter med et andet barn. I larvegruppen ved de yngste børn vil dette se anderledes ud. Her kan barnet ikke endnu tage jakken på selv, men barnet kan med hjælp fra en mere kompetent person. Det kan være et andet barn, der allerede har tilegnet sig færdigheden, eller en voksen. Hjælpen (den midterste cirkel, altså det, barnet kan med hjælp) består for eksempel i at vise barnet, hvor armene skal ind eller at starte med at lyne jakken. Når vi bevæger os i den yderste cirkel, er det de færdigheder, barnet ikke har tilegnet sig endnu. Det kan i larvegruppen være en konflikt, der skal løses. Det kan børnene ikke selv endnu. Modellen kan også bruges i forhold til tilegnelsen af sproget, såvel det tyske som det danske.

(Systeme, Pædagogens rolle som relationsskaber og sprogformidler i sprogmiljøet)

I vores daglige arbejde medtænker vi dannelse, ligestilling og demokratiforståelse. Barnet kan dermed opleve, at det har indflydelse på dagligdagen uanset dets køn, alder og kultur. Det høres og tages alvorligt. Det dannende indhold skal være meningsfuldt og udfordre barnet. Ved at skabe disse sammenhænge og rammer sikrer vi, at barnet gennem denne dybere form for læring, forankrer værdier og viden i sin personlighed som en rettesnor til at orientere sig og handle i verden som et hensynsfuldt, kritisk og demokratisk menneske.

Digitalisering som del af den almene dannelse

Den digitale dannelse, det at kunne begå sig socialt og etisk i den virtuelle virkelighed, opnår vi ved at børnene indgår i trygge og værdiskabende samspil med andre mennesker i den virtuelle verden. Vi overvejer nøje egne og andres intentioner, handlinger og udtryksformer. Børnene øver sig i at programmere, få simple digitale færdigheder på en iPad, fotoapparat, små robottere, mm. Digital dannelse er en del af at være digital kompetent. På en legende og udforskende måde giver vi børnene endnu et middel i forhold til at kunne opleve, udtrykke sig og lære. Børnene gør sig her de første erfaringer med at forstå og bearbejde deres oplevelser fra omverdenen via teknologien. Vi bruger fire positioner ifølge den tyske 'Kita-Gesetz Bildungsauftrag': barnet som kritisk undersøger, barnet som analyserende modtager, barnet som målrettet og kreativ producent og barnet som ansvarlig deltager for at styrke børnenes digitale dannelse. Se nærmere: Skoleforeningens Digitaliseringsstrategi.

Det daglige pædagogiske arbejde

Vi arbejder ud fra de seks læreplanstemaer til dagligt, som vi uddyber nederst. Vores pædagogiske hverdag er inddelt i en daglig, ugentlig og månedlig rytme. Derudover følger vi årets gang. Vi går til gymnastik, går ture og holder udedage, rundkredse, går på biblioteket og laver førskolearbejde i sommerfuglegruppen. Grupperne afholder egne projekter i forhold til børnenes alder og behov. Vi satser på at lave fælles projekter for hele huset i løbet af året. Dette bidrager til følelsen af at være del af et fællesskab, der på trods af aldersforskel og udvikling giver hinanden tryghed og nærvær som styrke i hverdagen og dennes udfordringer. Hver gruppe har deres egen månedsplan med de aktuelle aktiviteter og fødselsdage, som altid kan ses på Famly under 'kalender'. Vi dokumenterer barnets børnehavetid i "Barnets dokumentationsmappe" og på Famly. I vores daglige pædagogiske praksis vægter vi selvhjulpenheden meget højt og det starter allerede ved de 1-3-årige med, at de selv lærer at tage tøj af og på, henter deres madkasse og lægger den tilbage i rygsækken, klatre selv op på puslebordet, op ad trappen, osv. Det giver et stort skub selvtillid og selvværd, hvis børnene mærker, at de selv kan leve op til kravene, som vi voksne stiller. Af de nævnte grunde tager vi os god tid til enhver garderobesituation. Det er med til at skabe en god og rolig stemning, fordi børnene kan mærke, at der er tid til at tage tøj på/af. Her er vi afhængige af forældrenes hjælp ved, at de øver på- og afklædning med barnet derhjemme. Det kræver tid og tålmodighed på begge sider. Det øger:

- ✓ Selvhjulpenhed "Jeg ved, hvad jeg skal gøre og prøver selv."
- ✓ Selvtillid "Se, det her kan jeg bare helt selv, jeg er stolt!"

- ✓ Selvværd ”Jeg føler mig stærk og tør selv.”
- ✓ Børn hjælper børn ”Hvis jeg selv kan tage tøj på, kan jeg også vise det til andre.”

Vores børnesyn og børneperspektiv

Vores børnesyn tager udgangspunkt i, at det at være barn har værdi i sig selv. Børn har ret til at være børn, de har ret til at være individuelle og udvikle sig i forskelligt tempo. I dagligdagen har vi fokus på at være deltagende, engagerede, nærværende, omsorgsfulde og tillidsfulde voksne, samt at stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi skaber læringsmiljøer, der tager udgangspunkt i børnenes perspektiver og interesser og understøtter deres ret til leg og medbestemmelse. Børnenes bidrag er væsentlige og vigtige elementer i det pædagogiske arbejde, når der er tale om både planlagte aktiviteter, spontant opståede situationer, leg og rutinesituationer. Derfor er det vigtigt, at børnene føler sig set og forstået og at de oplever, at de har en demokratisk stemme. At sætte sig ind i børneperspektivet af de yngste kan til tider være udfordrende på grund af manglende verbalt sprog. Her gør vi brug af børneperspektivet efter Hanne Warming. Hun siger, at børneperspektivet kan inddeles i tre perspektiver. Det ene er barnets egne artikulerede perspektiver, oplevelser og ønsker. Her drejer det sig om børnenes verbale, som nonverbale sprog, dvs. gestikken og mimikken. Det andet er et tilstræbt indefra-perspektiv. Her prøver de voksne at sætte sig ind i barnets sted og prøver at forstå, hvad barnet ville udtrykke, hvis det kunne. Det gør vi meget brug af ved de yngste, fordi børnene for det meste ikke har verbalt sprog endnu i den lille alder. Det udefra-perspektiv er der, hvor vi som professionelle ved, hvad der er godt for barnet, fordi vi har en faglig baggrund og kender barnet. Hos de mellemste handler det tit om afstemninger og at lytte til de enkelte børns behov. Vi taler også i rundkredsen om, hvad børnene f.eks. kunne tænke sig at lave den pågældende dag. Vi afholder regelmæssige børnemøder med de ældste børn, hvor børns fortællinger om hverdagslivet i børnehaven får plads og hvor børnene har mulighed for at udtrykke sig. Børnene i børnehaven udfolder et hverdagsliv, hvor de er fuldt optagede af at prøve, eksperimentere og øve sig sammen med andre børn. Her får børnene erfaringer med leg og latter og med, at livet også kan yde modstand. Vores ambition er, at børnene inddrager deres egne perspektiver på deres hverdagsliv, hvad er det gode og det dårlige i børnehaven? Vi stræber efter at møde børn i nuet og undersøge, hvad børnene er optaget af og hvad de opfatter som det gode børneliv. Børnene har et unikt indblik i, hvad det betyder at gå i børnehave. Ved at invitere børnene til at udtrykke sig, at de har ret til indflydelse, ved at lytte systematisk til dem, ved aktivt at være nysgerrig på at forstå og lære af det børnene ser ud til at opleve og ville, kan vi sikre en optimal dannelse.

Børneperspektivet er det centrale element i et feedback til vores arbejde. Børn der inddrages, trives bedre.

Børns leg

Leg er en gennemgående del af vores hverdag og meget essentiel for børnene. Børns spontane og selvorganiserede leg prioriteres højt og gives betydelig plads i hverdagen. Legen har værdi i sig selv, da legen har betydning for både barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Legen fremmer blandt andet børns initiativ, fantasi og virkelyst. Undersøgelser viser, at børn primært er optaget af leg og hinanden. Leg er noget, der opstår, udvikler og bevæger sig imellem børn og det er altafgørende for dem at deltage i dette legefællesskab, da det er her, de sammen med jævnaldrende eksperimenterer, udtrykker sig og skaber mening. Vi som pædagogisk personale understøtter et læringsmiljø, der giver hvert barn mulighed for at deltage og øve sig i leg sammen med andre. Samtidig har vi et ansvar for at have en opmærksomhed på, hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig. Alt afhængig af, hvad der ud fra vores pædagogiske vurdering skønnes nødvendigt og godt i forhold til børnegruppen og de enkelte børn, kan vi som pædagogisk personale indtage mange positioner i forhold til børns leg og være foran, ved siden af og bagved barnet. Som for eksempel at rammesætte, støtte, guide, igangsætte, bidrage, deltage og skabe bevægelse og udvikling i legen.

Trivsels- og beskyttelseskoncept

Dansk Skoleforening for Sydslesvig har udarbejdet en klageprocedure. Formålet er at sikre en høj grad af tryghed og fair behandling af alle involverede parter. Hvert barn har ret til at blive beskyttet mod enhver form for fysisk og psykisk overgreb. Det betyder, at det ligger i personalets ansvar at beskytte barnet og være opmærksom på barnets signaler i dagligdagen. Vi er bevidst om vores magtposition og sørge for ikke at misbruge den overfor barnet. Tegn på mistrivsel og klage kan hos de yngste ses i, at barnet trækker sig tilbage, græder, udviser aggressiv adfærd, ytrer sig eller på anden måde signalerer for omverdenen, at noget afviger fra barnets forventning og behov. Vi tager sådanne klager alvorlig og skal finde frem til årsagen for mistrivslen for at ændre situationen. De ældre børn kan derudover sætte ord på deres følelser og vi vil sikre trivslen ved at bruge børneinterview, ”fri for mobberi” og ved iagttagelser af børnene i hverdagen. Hvis forældrene har noget på hjertet skal de henvende sig til os. Forældreklager skal ske i dialog med den respektive medarbejder hhv. daginstitutionslederen. (For yderligere informationer: se klageprocedure ved Dansk Skoleforening for Sydslesvig).

Børn med særlige behov

Et barn med særlige behov kan f.eks. være et barn med sociale, fysiske eller psykiske udfordringer, sanseintegrationsforstyrrelser eller omsorgssvigt. Disse børn har brug for ekstra støtte enten kortvarigt eller længerevarende. Ved særlige bekymringer for et barn kan proceduren blandt andet være pædagogiske observationer, forældresamtaler og forældresamarbejde, med udarbejdelse af en handleplan, henvendelse til PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning), igangsættelse af støtteforanstaltninger (Heilpädagogische Förderung, talepædagog og ergoterapeut), rådgivning af en Insofa-vejleder (ved Kindeswohlgefährdung Soz. Gesetzbuch § 8a) eller en henvendelse til Dansk Sundhedstjeneste. Derudover samarbejder vi med Familienstuben fra Diakonisches Werk eller henviser til andre instanser.

Dokumentation og evaluering

For at undersøge, hvordan børnene udvikler sig i forhold til det pædagogiske læringsmiljø benytter vi os af forskellige metoder for såvel at dokumentere som analysere hverdagen på. Gennem daglig observation og dokumentation, som f.eks. billeder, videoer og nedskrevne notater, er vi i stand til at analysere og evaluere vores hverdag og aktiviteter og dermed tilpasse vores pædagogiske indsats fremadrettet. Konkret kan vi observere, om vores organisering af det pædagogiske læringsmiljø, som rammer, rutiner og aktiviteter har den ønskede effekt og bliver internaliseret af børnene på en passende og alderssvarende måde. Børnene vil selv opleve en følelse af kontrol og struktur, som hjælper med at kunne fokusere på livets spændende udfordringer. Vi har etableret et pædagogisk læringsmiljø, som indebærer pædagogisk-didaktiske overvejelser, der understøtter børnegruppens kropslige, sociale, emotionelle og kognitive læring og udvikling. Gennem faglig fordybelse og kontinuerlige pædagogiske møder udarbejder og justerer vi jævnligt vores indsats for at understøtte børnene på bedst mulig vis. Børnenes perspektiver kommer til udtryk i de pædagogiske overvejelser. Vi inddrager børnenes ideer og input for at kunne byde ind med relevante og spændende aktiviteter. Vi evaluerer vores rutiner og aktiviteter jævnligt på stue- og pædagogmøder vha. tegn på læring (2), som er en didaktisk model til at planlægge aktiviteter ud fra.

Forældresamarbejde

I vores institution sætter vi et stort fokus på et godt, åbent og tillidsfuldt samarbejde med forældrene. Vores forventninger til forældrene er, at de er ærlige og åbne over for os, såvel at vi i fællesskab kan have fokus på barnets læring, trivsel, dannelse og udvikling. Forældresamarbejdet sker på forskellige måder. Til dagligt har vi kontakt til forældrene ved afleveringen og afhentningen.

Her kommer vi i dialog om, hvordan natten har været (forældrenes side) eller barnets dagligdag (vores part). Når barnet starter i larvegruppen besøger pædagogen familien derhjemme for at lære familien at kende og danne en god relation. Nærmere information kan findes i vores tilvænningsflyer. I alle grupperne tilbyder vi en 3 måneders samtale, som finder sted 3 måneder efter barnets opstart. Her giver vi en tilbagemelding, hvordan barnets udvikling, trivsel og læring er i institutionen siden opstarten og vi er interesseret i at høre forældrenes perspektiv, hvordan de har oplevet opstarten. Desuden tilbyder vi til alle andre forældre engang om året en udviklingssamtale omkring barnets udvikling, trivsel, dannelse og læring. I disse samtaler giver vi hinanden en sparring fra både institutionslivet og hjemmet. Når vi iagttager en forandring i barnets adfærd, påtaler vi forældrene og ser i samarbejde, hvad vi kan gøre for barnet. For at understøtte det sociale sammenhold tilbyder vi forældrekafe hver første fredag om måneden. Her kommer vi på tværs af grupperne i kontakt. Forældrene er altid velkomne til at komme med gode ideer eller forslag til emner, som vi skal behandle med børnene. Selvfølgelig må de også meget gerne komme med konstruktiv feedback/kritik. Forældrene er vigtige samarbejdspartnere i forhold til, at der opstår sunde relationer blandt børnene, men også voksne.

Vi bruger Famly som kommunikationsmiddel. Her lægger vi til dagligt ud, hvad vi har lavet i børnehaven og sender andre vigtige informationer, som for eksempel vores ugeplaner, forældreaftener, osv. ud. Samarbejdsrådet er en samarbejdspartner, som er med til at bestemme, om vi vil afholde fester som jule-, sommer- eller lanternefester. Mere info om samarbejdsrådet findes længere nede.

Sundhedspolitik

Vi har udarbejdet en sundhedspolitik, som forældrene får udleveret når deres barn starter i børnehaven. Det er meget vigtigt for os, at alle overholder vores sundhedspolitik for at mindske smittefaren og sygdom i børnehaven. Når optagelsespapirerne udfyldes får forældrene en belæring med, som de skal læse, underskrive og aflevere.

Kostpolitik

I forhold til Skoleforeningens overordnede målsætning er det vores opgave at formidle dansk madkultur. I børnehaven omsætter vi det ved at:

- ✓ planlægge maddage
- ✓ smør-selv dage
- ✓ børnene spiser deres medbragte madpakker til formiddagsfrugt og frokost

En sund madpakke indeholder:

- ✓ groft fuldkornsrugbrød
- ✓ frugt og grønt
- ✓ vitamin, protein, fiberrig og sukkerfri mad
- ✓ mad, der stimulerer kæbemuskulaturen
- ✓ bæredygtig emballage

Sund og nærende mad udgør et vigtigt fundament for trivslen, indlæringsevnen, koncentrations- og aktivitetsniveauet. Vi vægter at spise i fællesskab i en rolig og hyggelig atmosfære. Ved at sætte fokus på sund mad og være gode rollemodeller, er vores mål, at børnene udvikler gode og sunde kostvaner. Vi spiser medbragt frugt hver formiddag. Ved fødselsdage må børnene gerne dele kage eller frugt og grønt ud til gruppen, som gerne må være serveret på en festlig måde.

Søvnpolitik

Vi har udarbejdet en søvnpolitik, som hver familie i larvegruppen og kokongruppen får udleveret, når barnet starter i børnehaven. Vi vægter, at børn får lov til at hvile sig eller sove, når de har brug for det, men vi samarbejder med forældrene omkring hviletiden/søvn. I larvegruppen er der en krybbe til hvert barn og kokongruppen tilbyder snoozelerummet, hvor børnene får lov til at hvile ca. 15 min efter frokost.

Personalesamarbejde

Vores mål i forhold til et positivt arbejdsmiljø er, at vi føler arbejdsglæde, motivation, delagtighed og anerkendelse. Hver enkelt medarbejder har ansvar for at bidrage til et positivt arbejdsmiljø og sørge for, at alle føler sig inkluderet. Vi arbejder ressourceorienteret og har fokus på hinandens styrker. Ved at være åben, ærlig, nysgerrig og spørgende bidrager vi til at skabe et sundt arbejdsklima.

Vi vil udvikle samarbejdet ved:

- personalemøder
- pædagogiske rådsmøder
- supervision
- videreuddannelse
- litteratur
- gøre brug af vores konsulenter
- for at styrke sammenholdet i personalegruppen arrangerer vi for eksempel udflugter, personalehygge og vi afholder pædagogiske lørdage

Samarbejdsrådet

Ved enhver af Skoleforeningens daginstitutioner bliver der oprettet et samarbejdsråd, som bliver valgt for et år ad gangen. Dette består af:

- 3 forældrerepræsentanter
- 2 forældre suppleanter
- 1 pædagog
- 1 pædagogmedhjælper
- institutionslederen

I samarbejdsrådet drøftes og fastsættes bl.a. principper for børnehavens daglige pædagogik og virksomhed, børnehavens bloktilskud, samarbejdet mellem institutionen og hjem, projekter og udvikling af institutionens profil. Læreplanen og årsprogrammet drøftes engang årligt.

Ligeledes er samarbejdsrådet med til at planlægge forældremøder, fester og andre arrangementer. Derudover drøfter vi overordnede emner fra Dansk Skoleforening for Sydslesvig.

Den nye styrkede læreplan

Læreplanstemaerne

Vores daglige virke og målsætning tager udgangspunkt i de 6 kategorier fra Skoleforenings overordnede mål for læreplaner, som også nævnt øverst:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Natur, udeliv og science
- Krop, sanser og bevægelse
- Kultur, æstetik og fællesskab

Alsidig personlig udvikling

Mål	Barnet skal have mulighed for: ✓ at gøre tingene selv i forhold til alder og udvikling ✓ at udtrykke sine tanker, følelser og give sin mening til kende. ✓ at blive opmuntret i at udforske omverdenen, tage initiativ og være med til at bestemme ✓ at kunne udfolde sig kreativt og fantasifuldt ✓ at finde egne ressourcer.
-----	--

	✓ at blive modstandsdygtige, modige og robuste ✓ at styrke sin egen selvtillid, selvstændighed, selvværd og selvhjulpenhed ✓ at danne relationer til børn og voksne ✓ at få erfaringer på egen krop ✓ at lære at håndtere nederlag ✓ at blive reflekterende ✓ at barnet udvikler demokratiforståelse
Metode	Vi voksne er autentiske. Vi guider, understøtter og motiverer børnene gennem de daglige gøremål og udfordringer. Vi opmuntrer og anerkender barnet, er nærværende og giver barnet mulighed for at udtrykke sig gennem ord og handling, at vise følelser og at turde give sin mening til kende.

Social udvikling

Mål	Barnet skal have mulighed for: ✓ at blive inddraget og opmuntret til at være en aktiv deltager i et demokratisk sammenfund ✓ at der skabes forudsætninger for, at barnet kommunikerer med andre ✓ at få indflydelse på sit hverdagsliv, herunder at foretage valg og argumentere for sine meninger ✓ at agere i et respektfuldt sammenspil med andre ✓ at kunne tilegne sig sociale normer, værdier og regler og derved finde sin plads i fællesskabet ✓ at vise empati over for andre børn ✓ at kunne håndtere konflikter selvstændig og kunne tåle nederlag ✓ at kunne vente på tur ✓ at udvikle humør
Metoder	Vi hjælper hvert enkelt barn med at blive en del af børnefællesskabet. Vi hjælper barnet til at forstå andres behov, dvs. at udvikle empati, og opmuntrer det til at vise omsorg og tage hensyn til hinanden. Børnene

	får mulighed for at samarbejde om opgaver/projekter. Vi vejleder børnene til en konstruktiv konfliktløsning i dagligdagen, f.eks. i legen, i rundkredsen og til gymnastik. Vi er altid rollemodeller for børnene.
--	---

Kommunikation og sprog

Mål	Barnet skal have mulighed for: ✓ at lære at lytte til- og forstå det danske sprog ✓ at lære de gængse faste udtryk og vendinger ✓ at kunne sætte ord på de daglige aktiviteter ✓ at lære udtryk og begreber for nære konkrete ting ✓ at blive i stand til selvstændigt at formulere sine egne behov og udvide ordforrådet ✓ at udtrykke følelser, ønsker og behov gennem mimik og kropssprog ✓ at udtrykke følelser, ønsker og behov gennem talesprog, kropssprog tegnsprog og billedsprog ✓ tilegne sig skriftsproget og literacy-kompetence ✓ lege med bogstaver og tal ✓ at opleve lyst og glæde ved at bruge sprog
Metoder	Vi indretter de fysiske rammer i institutionen sådan, så det inspirerer og bidrager til sprogstimulering. Den voksne bruger konsekvent det danske sprog gennem dialoger med barnet og til samlinger. Barnet skal have mulighed for at udvikle sit sprog gennem leg og dialoger i hverdagen. De voksne er opmærksomme, nærværende, lyttende og anerkendende over for barnets fortællinger, følelser og oplevelser. Inspiration kan hentes i Skoleforeningens idémappe for 'Sprog og Læsning'. Vi læser historier, synger og leger sanglege, leger med kropssprog og rytmer i ord og musik og arbejder med dialogisk læsning. Vi arbejder med gentagelser i det daglige arbejde og verbaliserer de handlinger, vi udfører. Vi opmuntrer barnet til at sætte ord på sine egne behov. Gennem en legende tilgang giver vi barnet tid til at kunne udtrykke sine behov og ønsker. Vi understøtter barnets

	nysgerrighed for tal og sprog. Vi opmuntrer og motiverer forældrene til at tale dansk. Vi skaber rammer og planlægger projekter, hvor børnene har mulighed for at udtrykke sig med ord, kropssprog, skriftsprog billedsprog, dans, drama og leg.
--	--

Krop, sanser og bevægelse

Mål	Barnet skal have mulighed for: ✓ at opleve glæde ved og accept af deres egen krop ✓ glæden ved at være i bevægelse og udvikle motoriske færdigheder ✓ at de skal lære at bruge deres sanser for bedre at lære omverdenen at kende ✓ at få en bevidsthed om sund mad og kost ✓ at tilegne sig en god hygiejne ✓ få fornemmelse af kroppens muligheder og begrænsninger
Metoder	Vi er aktive og igangsættende og støtter barnet i at bruge kroppen gennem leg og fysisk udfoldelse. Vi laver sanseintegration hvor vi stimulerer sanserne og laver med projekter om kroppens funktion. Ved planlagte aktiviteter har vi fokus på kropsbevidstheden, den kinæstetiske sans, øje-hånd koordination, labyrintsansen og taktilsansen. Vi benytter os af gymnastiksalen hver uge. Vi danser, er ude i naturen og klatrer på træer. Vi har regelmæssige udedage, gåture, udflugter til legepladser og skovområder, hvor der bl.a. er bakker, grøfter og andre motoriske udfordringer. Tandplejersken kommer engang om året.

Natur, udeliv og science

Mål	Barnet skal have mulighed for: ✓ at eksperimentere, vise respekt, udvikle miljøbevidsthed, at opleve naturen som et rum for læring, fysisk udfoldelse, leg og fantasi ✓ at få oplevelser og viden om naturens dyr, planter og materialer
-----	--

	✓ at få kendskab til de forskellige årstider og derved udvide sin almene viden om naturens gang
Metoder	Vi er ude i naturen i al slags vejr hele året rundt. Vi vækker barnets interesse og er selv nysgerrig på naturen. Vi afprøver, eksperimenterer og er kreative med det, vi kan finde udenfor. Gennem bøger og andre medier udvider vi vores egen viden, som vi videregiver til børnene. Vi har regelmæssige udedage i nærmiljøet. Vi laver 'Fra jord til bord' projekter, studerer smådyr Vi tager på ferieophold i Hjerpsted i Danmark. Udearealet tilbyder at være ude hele dagen. Der er så mange ting at opdage.

Kultur, æstetik og fællesskab

Mål	Barnet skal have mulighed for: ✓ at erhverve sig viden om og blive fortrolig med det danske samfund, dansk kultur og historie ✓ at få forståelse for og glæde ved kulturens sange, fortællinger, historier, traditioner og højtider ✓ at udvikle interesse for og erhverve sig kendskab til mindretalskulturen samt andre kulturer og mennesker med anden kulturel baggrund ✓ at tegne, male, lave skulpturer, være kreativ og bruge forskellige materialer ✓ at udtrykke sig i dans, teater og rytmik
Metoder	Vi giver børnene mulighed for at møde og afprøve sig selv i forhold til et bredt tilbud af kulturelle udtryksformer. Vi sørger for, at børnene og forældrene deltager i danske traditioner omkring højtider og årstider samt årsmødet og andre arrangementer i mindretallet. Vi vil være synlig som dansk institution i nærmiljøet. Vi får besøg af politiet, går i teater, synger og lytter til dansk musik, besøger museer og udstillinger. Vi tager til Hjerpsted Feriekoloni, hvor vi har en god tid sammen med børnene. Der bliver serveret dansk mad, vi hejser flaget og mange andre typisk danske ting.

Årsemne 2022-2024: Børnefællesskaber

Da vi startede med udarbejdelsen af det nye pædagogiske læreplanskoncept blev vores opmærksomhed særlig fanget af emnet børnefællesskaber. Vi blev nysgerrige på at gå mere i dybden med emnet. Derudover har Børnemiljøundersøgelsen i 2020 gjort os opmærksom på, at mange børn føler sig ensom, at de føler de bliver drillet og ikke har en ven. Det har vi ikke været bevidste om i den grad. Corona-pandemien og dens indskrænkninger har også medført, at vi oplever meget begrænsede relationer i det sociale rum og at også forældrene helst holder sig til de samme familier. Vi ønsker at skabe nogle fælles grundlæggende værdier i samarbejde med forældrene, der er præget af anerkendelse, respekt og fællesskab. Derudover har sommerfuglene arbejdet med 'Fri for mobberi' og gennem forløbet har vi fundet ud af, at hvis der ligger en grundsten for, hvordan vi omgås hinanden kan vi undgå mobberi og fremmer derved børnenes sociale kompetencer og børnefællesskabet. Børnefællesskaber bliver dannet gennem leg, dannelse og læring, som vi som pædagogisk personale sætter rammerne for. En tryk relation mellem det pædagogiske personale og barnet sikrer tryghed og sikkerhed for barnet. Hvis en god relation er dannet skaber det allerede en grobund for et godt fællesskab. Vi er ansvarlige for, at hvert barn har en god oplevelse i et børnefællesskab. Det pædagogiske personale er iagttagende, vejledende og understøttende i de forskellige processer barnet befinder sig i. Mange børn kan selv gennem leg, dannelse og læring skabe positive sociale børnefællesskaber. Vi respekterer og anerkender barnet der, hvor det er og vi henter barnet, der hvor behovet er. Men for de børn, der er i en udsat position skaber det pædagogiske personale rammer, hvor de er vejledende og understøttende over for barnet, således at det har mulighed for at opleve en positiv situation i et børnefællesskab. Vi understøtter børnene i, at alle kan danne en relation til hinanden lige meget hvilket køn, alder og kultur man har. Det gør vi i vores hverdag, idet vi inddrager barnet i situationer, hvor det har muligheder for at danne nye relationer til andre børn. I vores hverdag forebygger vi mobning og drilleri. Vi går i dialog om, at alle børn bliver respekteret sådan som de er. Vi er ansvarlige for, at alle børn bliver hørt og set, således at alle børn har en positiv oplevelse i et børnefællesskab.